

Handläggare
Anahitta Shaghoie
Telefon: 08-508 33 664

Till
Utbildningsnämnden
2022-06-09

Kartläggning och relevanta åtgärder för elever med hög frånvaro

Redovisning av budgetuppdrag

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner redovisningen av uppdraget att genomföra en kartläggning av elever med lång skolfrånvaro, i enlighet med utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör

Lee Orberon
Grundskoledirektör

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har i kommunfullmäktiges budget för 2022 fått i uppdrag att genomföra en kartläggning av elever med hög skolfrånvaro, så kallade hemmasittare, och sammanställa relevanta åtgärder.

Kartläggningen visar att cirka 1% av eleverna i Stockholm stads grundskolor har haft över 50% frånvaro under höstterminen 2021. Utbildningsförvaltningen vidtar flera olika åtgärder för att främja skolnärvaro och förebygga skolfrånvaro. Generellt finns goda samverkanstrukturer, arbetsmetoder och en väl fungerande samverkan. Det är viktigt att arbetet fortgår på alla nivåer; förvaltningen kommer fortsätta att följa upp elevfrånvaron och vidareutveckla stödet till skolorna för att främja närvaro.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar att godkänna redovisningen av uppdraget att genomföra en kartläggning av elever med lång skolfrånvaro, i enlighet med utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Bakgrund/Ärendet

Utbildningsnämnden har i kommunfullmäktiges budget för 2022 fått i uppdrag att genomföra en kartläggning av elever med hög skolfrånvaro, så kallade hemmasittare, och sammanställa relevanta åtgärder. Detta tjänsteutlåtande är utbildningsförvaltningens redovisning av uppdraget till utbildningsnämnden. En kort redovisning av uppdraget lämnas också i utbildningsnämndens tertialrapport och verksamhetsberättelse.

Kartläggningen visar att ungefär 1% av eleverna i Stockholms stads grundskolor har haft över 50% total frånvaro under höstterminen 2021. Kartläggningen visar också att frånvaron är högre i högre årskurser samt är något högre bland flickor (1,1% att jämföra med 0,8%). Andelen med en frånvaro på över 50% är något högre i kommunala skolor än i fristående skolor (1% att jämföra med 0,8%). Förutsättningarna för rapporteringen skiljer sig dock åt något.

Lagstiftningen inom området ställer krav på såväl rektor som huvudmannen och hemkommunen att arbeta med upprepad eller längre frånvaro i skolan. Arbetet med elevfrånvaro uppmärksammas i högre utsträckning än tidigare och har fått en viktig plats i skolornas arbete. Att utreda och hitta orsakerna till elevernas frånvaro är den enskilt viktigaste faktorn för att kunna sätta in adekvata åtgärder som svarar upp mot behoven. Skolornas arbete med särskilt stöd och att utreda elevernas frånvaro behöver fortsätta och samverkan med socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri, BUP, behöver även fortsättningsvis prioriteras för elevgruppen.

Utbildningsförvaltningen vidtar flera olika åtgärder för att främja skolnärvaro och förebygga skolfrånvaro. Sedan tidigare finns samverkansstrukturer och samverkansformer med region och socialtjänst etablerat genom BUS (barn i behov av särskilt stöd) och SIP (samordnad individuell plan). Under de senaste åren har samverkan med framför allt socialtjänsten vidareutvecklats genom bland annat arbetsmodellen skolsociala team och samverkansstrukturen SAMS. Inom utbildningsförvaltningen har stödet till den enskilda eleven och skolan stärkts genom utvecklingen av elevhälsoarbetet, det skoljuridiska stödet samt uppbyggnaden av särskilda undervisningsgrupper på tre nivåer (lokalt på skolan, regionalt och stadsövergripande). För närvarande planerar också förvaltningen, tillsammans med socialförvaltningen, att sammanställa en gemensam idéskiss till stadens sociala investeringsfond för stärkt stöd till elever med hög skolfrånvaro.

Målgruppen är elever med över 50% frånvaro. För denna elevgrupp behövs unika lösningar och ofta ett intensivt stöd.

Skolan är en viktig skyddsfaktor för barn och unga. De allra flesta elever i Stockholms stad går i skolan och trivs bra där, men forskning och beprövad erfarenhet visar att det finns vissa barn och unga som löper större risk än andra att inte klara sin skolgång. För denna elevgrupp behövs ett nära samarbete med socialtjänsten. Det är viktigt att arbetet och samverkan fortgår på alla nivåer. Förvaltningen kommer att fortsätta att följa elevfrånvaron och vidareutveckla stödet till skolorna för att främja närvaro.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samverkan med avdelningen för ekonomi och styrning.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 31 maj 2022. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 1 juni 2022.

Konsekvenser för barn och barns rättigheter samt jämställdhet

Upprepad eller längre frånvaro innebär att elever inte får sin rätt till utbildning tillgodosedd, vilket är ett allvarligt samhällsproblem och strider mot barnets rätt till utbildning enligt FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen).

Rektor, huvudmannen och hemkommunen har skyldighet att arbeta med upprepad eller längre frånvaro i skolan. Att utreda och hitta orsakerna till elevernas frånvaro är den enskilt viktigaste faktorn för att kunna sätta in adekvata åtgärder som svarar upp mot behoven. Arbetet med elevfrånvaro uppmärksammas i högre utsträckning än tidigare och har fått en viktig plats i skolornas arbete.

Förvaltningen bedömer att kartläggningen och redovisningen av relevanta åtgärder för elever med hög frånvaro bidrar till insyn i arbetet med elevfrånvaro och visar vikten av att arbetet fortgår på flera nivåer, vilket förväntas gynna barn och unga.

Jämställdhet innebär att flickor och pojkar har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla områden i livet. Jämställdhet betonas jämlikhet mellan kön. Av kartläggningen framgår att de marginellt är fler flickor än pojkar som har upprepad eller längre

frånvaro. Att synliggöra skillnader mellan könen förväntas ha positiva effekter på jämställdheten då det utgör ett underlag för utvecklingsarbete.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar att godkänna redovisningen av uppdraget att genomföra en kartläggning av elever med lång skolfrånvaro, i enlighet med utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Bilaga

Kartläggning och relevanta åtgärder för elever med hög frånvaro